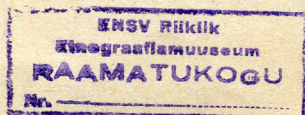

Küsimusleht nr. 91

PÖLLUNDUS

Ale ja kütis

1. Alepõllu ja vastava tööprotsessi kohalik nimetus (alet põletama, alet tegema jne.)?
2. Kas aletegemine oli Teie ümbruses varem laialt levinud. Peeti seda kasulikuks? Miks? Millisel juhul tehti alet?
3. Kas aletegemine oli jõukama või vaesema talurahva hulgas rohkem levinud?
4. Kas iga talu tegi alet omaette või tegid seda mitu talu (terve küla) üheskoos? Kuidas jagunesid sel juhul tööd? Saak?
5. Kas aletegemisel on kasutatud palgalist tööjõudu? Kes olid need palgalised ja kuidas neile tasuti?
6. Millal on Teie ümbruskonnas tehtud alet viimati? Millisesse rahvakihti viimane aletegija kuulus ja mis põhjused teda selleks ajendasid?
7. Milline koht looduslike tingimuste poolest oli sobivaim aletegemiseks?
8. Millisel aastaajal raiuti puud maha ja puhastati maa-tükk võsast? Milliste vahenditega (kirves, kiin, võsavikat)?
9. Kas suuremaid puid on tükeldatud ja koju kütteks viidud või on hoopis mujalt aleks juurde toodud?
10. Mida tehti kändudega? Või võeti puud maha koos juurtega?
11. Kui kaua lasti maharaiutud puudel kuivada?
12. Kas alemaa künti enne põletamist?
13. Milliseid erilisi ettevalmistusi tehti põletamiseks (kaevati kraave, veeti põletusmaterjal kokku jne.)?
14. Millised tegurid määrasid põletamise aja-momendi?
15. Kas põletamise soodustamiseks on põlevaid puid liigutatud? Millega?
16. Millised olid abinõud tulekahju vältimiseks?
17. Milline pidi olema alepõletaja riietus, et tuli külge ei hakkaks?

18. Kas peale põletamist on alemaad puhastatud? Millega? Loobiti tuhk laiali?

19. Mida tehti põlemata tukkidega ja kändudega?

20. Kas viljade külvikorrad alemaal olid kindlaksmääratud? Millist kultuuri külvati alemaale esimesena? Järgnevatel aastatel? Kas alemaal on kasvatatud ka kaera?

21. Kas enne külvamist künti? Äestati? Või külvati otse tuhasse?

22. Milliseid põllutööriistu kasutati alemaa harimisel? Seemendamisel?

23. Mitu aastat järgemööda kasutati alepõldu? Kas teda on hiljem väetatud?

24. Kas alati muudeti alepõld pärispõlluks või lasti uuesti võsasse kasvada?

25. Mitu seemet andis keskmine alepõld (esimesel aastal, järgnevatel)?

26. Milliseid erilisi kombeid on teada seoses alepõletamisega? Esimese külvi või lõikusega?

* *
 *

27. Kütise kohalik nimetus?

28. Kas kütisetegemine oli Teie ümbruskonnas varem laialt levinud? Peeti seda kasulikuks? Miks? Kütise head ja halvad omadused?

29. Kas kütisetegemine oli jõukama või vaesema talurahva hulgas rohkem levinud?

30. Kas iga talu tegi kütist omaette või tegid seda mitu talu koos (terve küla)?

31. Mitu talu külast tegi kütist pidevalt?

32. Kas kütisetegemisel on kasutatud palgalist tööjõudu? Kes olid need palgalised ja kuidas neile tasuti?

33. Millal on Teie ümbruskonnas tehtud kütist viimati? Millisesse rahvakihti viimane kütisetegija kuulus ja millised põhjused teda selleks ajendasid?

34. Milline koht looduslike tingimuste poolest valiti kütisetegemiseks?

35. Milliseid ettevalmistusi tehti põletamiseks? Kust saadi põletatavad haokubud?

36. Kas enne põletamist on maad küntud? Millise adraga? Äestatud? Karuäkkega?

37. Millisel aastaajal toimus põletamine?
38. Mis tehti selleks, et kütis hästi põleks?
39. Kui kaua kütis põles?
40. Mida on teada kütise põletamise kohta öösel?
41. Millega aeti laiali tulimuld?
42. Kas viljadekülvikorrad kütisemaal olid kindlaks määratud? Millist kultuuri külvati kütisemaale esimesena? Järgmistel aastatel? Kas kütisemaal on kasvatatud ka kartulit?
43. Kas külvati otse tuhasse või on enne küntud? Æestatud? Milliste tööriistadega? Mitu korda? Kuidas toimus seemendamine?
44. Mitu seemet andis keskmiselt kütisepõld? Milline oli kõige parem (halvem) teadaolev saak? Millistest teguritest sõltus kütisepõllu saagikus?
45. Mitu aastat järgemööda kasutati kütisepõldu?
46. Kas kütisemaa kujunes pärast väetatavaks pärispõlluks?

*

*

*

47. Kumb põldudest (kütis või ale) andis suuremat saaki ja oli kasulikum?

SI INCEPIT...
S. 100. 200. MB 10029.